

IGA
INSTITUTT FOR GRUPPEANALYSE

Teori / innhold til utdanningsprogrammet Mentaliseringsbasert terapi for gruppe (MBT-G)

(programmet er under utarbeiding, foreløpig versjon januar 2010)

Toårig utdanning ("2. & 3.kursår")

Utdanningsprogrammet bygger på fullført ettårig grunnleggende trinn i gruppepsykoterapi i regi av IGA og henvender seg til personer som arbeider med ungdommer eller voksne med personlighetsrelaterte problemer hvor ustabil personlighetsfungering er av klinisk betydning, innen psykisk helsevern, rusfeltet eller barnevernsinstitusjoner.

Læringsmål:

- Forstå grunnlaget for mentalisering gjennom utvikling i tilknytningsrelasjonen og forankring i nevrobiologiske systemer i hjernen. Forstå mekanismer og utviklingsveier for global og kontekstuell mentaliseringssvikt.
- Kunne utrede pasienter for kontekstuell og global mentaliseringssvikt.
- Å erverve teoretiske og praktiske ferdigheter i MBT for pasienter med ustabile personlighetstrekk.
- Kunne anvende MBT-ferdigheter i gruppeterapi.
- Videreutvikle generelle ferdigheter i gruppepsykoterapi.

Arbeidsform:

Som IGA's øvrige utdanningsprogram bygger utdanningen på blokkursenes integrering av teori, veiledning og egenerfaring. Kandidatene vil delta i smågrupper (*ikke* mentaliseringsbasert) og storgruppe innlemmet i det ordinære programmet, men vil ha en egen teori- og veiledningsgruppe knyttet til det spesifikke faglige innholdet. Deltakerne må fremlegge egendrevet MBT-gruppeterapi via skrevne referater, lydbånd eller videoopptak. Samtykke om bruk av video og lydopptak må fremlegges. Rollespill av enkeltsituasjoner i terapiene vil bli anvendt.

Litteratur

Alle får utlevert via e-mail:

- The Adult Attachment Interview. Avoiding Common Errors In Conducting The Adult Attachment Interview. Mary Main
- Egensøknad om utredning og eventuell behandling.
- Mal for poliklinisk utredning ved Personlighetspoliklinikken.
- Reflekterende funksjonsskala (RF),
- Mentaliseringsorientert Relasjonsintervju (MRI).
- Oppsummering av mentaliseringsorientert relasjonsintervju (RF).
- Manual for MBT.
- MBT vurderingsskala (versjon individualterapi).
- MBT vurderingsskala for gruppe.
- Lois W. Choi-Kain, M.D., M.Ed. John G. Gunderson, M.D. Mentalization: Ontogeny, Assessment, and Application in the Treatment of Borderline Personality Disorder
- Andre aktuelle artikler.

Litteratur som må kjøpes:

- Bateman, A. og Fonagy, P. Psychotherapy for Borderline Personality Disorder (mentalization-based treatment). Oxford University Press 2004
- Bateman, A., Fonagy, P. Mentaliseringsbasert terapi av borderline personlighetsforstyrrelse. En praktisk veileder. Arneberg forlag 2007
- Allen, J.G., Fonagy, P., Bateman, A.W. Mentalizing in Clinical Practice. American Psychiatric Publishing Inc 2008
- Rutan, S.J., Stone, W.N. & Shay, J.J. Psychodynamic group psychotherapy, Fourth edition, Guilford Press 2007 (brukes også gjennom begge årene)

Krav til egen virksomhet:

Kandidaten må legge frem en realistisk plan med henblikk på å drive en mentaliseringsbasert gruppe for aktuell pasienter i løpet av det første kursåret. Gruppen må planlegges i en institusjons-sammenheng, og gjerne drives på koterapibasis. Gruppsykoterapien bør kombineres med MBT individualterapi av samarbeidende individualterapeut.

Aktuelle grupper kan være grupper i et dagavdelingsprogram, egne grupper på psykiatriske poliklinikker (de bør vare minst 1 år) i voksenpsykiatrien eller ungdomspsykiatrien. Det kan også være grupper i rusinstitusjoner eller barnevernsinstitusjoner. Kandidaten må sikre seg at den planlagte gruppen planlegges i samråd med egen institusjonsledelse og at aktuelle kandidater til gruppen blir tilstrekkelig utredet. Mal for utredning blir fremlagt på delkursene.

Oversikt delkurs 1-5 (første år) og 6-10 (andre år)

Delkurs 1

- Tilknytningsteori. Det voksne tilknytningsintervju.
- Desorganisert tilknytning.
- Hvordan måles mentalisering?
- Tilknytning i gruppe

Delkurs 2

- Hvordan utvikles mentalisering?
- Mentaliseringsbasert forståelse av alvorlig personlighetspatologi.
- Evaluering av mentaliseringsfunksjonen hos den enkelte pasient. Ikke-mentalisering, pretend mode (pseudomentalisering), psykisk ekvivalens.
- Evaluering av tilknytningsmønster og interpersonlig mønster hos den enkelte pasient
- Utvelgelse av pasienter til MBT behandling.

Delkurs 3

- Mentaliseringsbasert formulering av pasientens problemer
- Strukturen i mentaliseringsbasert behandling.
- Spesielle lederspørsmål i gruppepsykoterapi
- Pasientforberedelse. Psykoedukasjon.

Delkurs 4

- Gruppeterapeutens rolle
- Terapeutisk holdning: Ikke vitende
- Mentaliserende fokus

Delkurs 5

- Affekt i gruppepsykoterapi.
- Intervensjonsprinsipper: Enkle og korte, affektfokuserte, prosessorientert.
- Bruk av MBT vurderingsskala, individuelt og i gruppe

Delkurs 6

- Den terapeutiske prosessen i gruppen.
- Stimulere mentalisering gjennom prosessen

Delkurs 7

- Mentaliserende fokus i gruppeterapi. Gjensidig utforskning av perspektiver, regulere spenningsnivå (angstnivå) og monitorere gruppeprosessen.
- Eksplisitt og implisitt mentalisering i gruppe

Delkurs 8

- Mentaliserende behandling av tilknytningstraumer
- Vanskelige pasienter og vanskelige grupper

Delkurs 9

- Bruk av MBT vurderingsskala

Delkurs 10

- Avslutning av MBT.
- Oppfølging.